

Objaśnienia wartości przyjętych w Wieloletniej Prognozie Finansowej Gminy Markowa na lata 2024 - 2036

Uwagi ogólne

W Wieloletniej Prognozie Finansowej Gminy Markowa na lata 2024 - 2036 przyjęto poziom ogólnych kwot dochodów bieżących ze wzrostem nieprzekraczającym 3,5 % w stosunku rok do roku począwszy od 2025 do 2036 roku łącznie. W zakresie przyjętego poziomu realizacji planu dochodów majątkowych zostały one określone w kwotach 250.000 złotych w roku 2024, 200.000,00 złotych w roku 2026, po 150.000,00 w latach 2027-2028, i po 100.000,00 złotych w latach 2029 -2036.

W zakresie założonego w prognozie planu wydatków bieżących (obok planu dotyczącego roku 2024 odzwierciedlającego uchwałę budżetową) na lata 2025 – 2036 przyjęto wzrost od do 3 % wielkości wydatków bieżących, tak aby w odniesieniu do innych pozycji zawartych w prognozie wieloletniej obrazującej sytuację finansową mogły być spełnione warunki określone w art. 242 i 243 ustawy o finansach publicznych dotyczące wykonania budżetu i wyliczenia indywidualnego dla Gminy Markowa wskaźnika spłaty kwot zobowiązań z tytułu kredytów i pożyczek. Zgodnie z przepisami ustawy z dnia 14 grudnia 2018 roku o zmianie ustawy o finansach publicznych oraz niektórych innych ustaw przy obliczaniu relacji z art. 243 ustawy obowiązują dwie metody, oddzielnie dla lat 2020-2025 i oddzielnie od roku 2026 i lata następne. Przy czym po dokonanych zmianach relacja ustalana na lata 2022-2025 łącznej kwoty przypadających w danym roku budżetowym spłat i wykupów określonych w art. 243 ust. 1 ustawy do planowanych dochodów bieżących budżetu nie może przekroczyć średniej arytmetycznej z obliczonych dla ostatnich trzech albo siedmiu lat relacji dochodów bieżących powiększonych o dochody ze sprzedaży majątku oraz pomniejszonych o wydatki bieżące do dochodów bieżących budżetu. Wyboru długości tego okresu dokonał organ wykonawczy jednostki samorządu terytorialnego w 2021 roku, i został wybrany okres 3 letni.

Na podstawie zawartych w prognozie danych w zakresie sytuacji finansowej Gminy Markowa określonej na lata 2024 – 2036 główny nacisk został położony na wypracowanie takiej konstrukcji planowania budżetu w latach kolejnych, aby w przyjętych założeniach (odnoszących się do lat 2020 – 2023) w 2024 roku i w latach kolejnych można było powyższy wymóg ustawowy spełnić. Jest to prognoza obrazująca sytuację bieżącą Gminy Markowa i pokazująca jednocześnie jakimi założeniami należałoby się kierować w latach następnych przy określaniu założeń budżetowych.

Dochody budżetowe

Planowane dochody na 2024 rok wynoszą 55.802.704,58 złotych, w tym : dochody bieżące 34.793.439,58 złotych i dochody majątkowe 21.009.265,00 złotych.

Założono wzrost dochodów bieżących na poziomie nie większym niż 4,0 % (począwszy od planu na 2025 rok). Założono , że wzrost dochodów bieżących w tym tempie będzie utrzymywał się przez kolejne lata. W zakresie dochodów majątkowych wykazano w 2024 roku dochody z dotacji na zadania inwestycyjne, tj. z dofinansowania Inwestycji z Rządowego Funduszu Polski Ład: Programu Inwestycji Strategicznych w kwocie 750.000,00 złotych na realizację inwestycji : Budowa sieci kanalizacji sanitarnej w miejscowości Husów i Tarnawka, w kwocie do 9.800.000,00 złotych na realizację inwestycji : „Rozbudowa i przebudowa oczyszczalni ścieków w Markowej - etap II”, w kwocie 1.000.000,00 złotych na „Budowę kanalizacji sanitarnej w m. Husów-Manasterz”, w kwocie 1.000.000,00 złotych na „Przebudowę i modernizację infrastruktury drogowej na terenie Gminy Markowa”, w kwocie 500.000,00 złotych na „Przebudowę drogi gminnej Nr 109916R „Boratynówka” Husów”, w kwocie 1.250.000,00 złotych na „Poprawę efektywności energetycznej budynku Ochotniczej Straży Pożarnej w Husowie” w kwocie 1.000.000,00 złotych na „Poprawę efektywności energetycznej budynku Szkoły Podstawowej w Markowej”, w kwocie 750.000,00 złotych na „Poprawę efektywności energetycznej instalacji oświetleniowej na terenie Gminy Markowa”, z dotacji celowej w ramach programów finansowanych z udziałem środków europejskich ze środków Europejskiego Funduszu Rolnego w ramach PROW na lata 2014-2020 zgodnie z umową Nr 00158-65151-UM 0900364/23 z dnia 06.09.2023 r. zawartą z Województwem Podkarpackim na finansowanie zadania „Przebudowa drogi gminnej 109916R „Boratynówka Husów” w kwocie 499.330,00 złotych, z dofinansowania w ramach środków Funduszu Solidarnościowego zgodnie z umową o Nr SK.-190/2023/COM/M-I z dnia 17.03.2023 r. zawartej z Wojewodą Podkarpackim na dofinansowanie realizacji zadania „Budowa Centrum Opiekuńczo-mieszkalnego w Markowej” w kwocie – 2.527.935,00 złotych, z dofinansowania z Banku Gospodarstwa Krajowego w ramach Rządowego Programu Odbudowy Zabytków na realizację zadania „Przebudowa, remont, konserwacja i restauracja zabytkowego budynku Domu Ludowego w Markowej w kwocie - 1.000.000,00 złotych, z dofinansowania Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z Funduszu Promocji Kultury na zadanie „Rozbudowa i przebudowa Centrum Kultury oraz Domu Ludowego w Markowej” w kwocie – 682.000,00 złotych. Zaplanowano również dochody możliwe do realizacji ze sprzedaży majątku gminnego tj. ze sprzedaży drzewa z lasu mienia gminnego we wsi Husów w kwocie 100.000,00 złotych oraz ze sprzedaży działek mienia gminnego znajdujących się na terenie wsi Husów w kwocie 150.000,00 złotych.

Wydatki budżetowe

Wydatki zostały zaplanowane w kwocie 63.002.704,58 złotych z tego : wydatki bieżące 35.156.456,82 złotych i wydatki majątkowe w kwocie 27.846.247,76 złotych.

W zakresie wydatków bieżących przyjęto rozwiązanie polegające na ich wzroście do 3 % począwszy od planu wydatków bieżących w 2025 roku oraz na wzroście do 4 % wydatków na wynagrodzenia i składki od nich naliczane .

W Wieloletniej Prognozie Finansowej w poz. 10.11 nie zostały wykazane wydatki bieżące, poniesione w latach 2022 i 2023 roku w celu realizacji zadań związanych z przeciwdziałaniem COVID-19, które na podstawie art. 15 zob ust. 2 pkt. 2 ustawy z dnia 2 marca 2020 roku o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19 innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych podlegają ustawowemu wyłączeniu przy ustalaniu relacji ograniczającej wysokość spłaty długu jednostki. gdyż w tych latach Gmina Markowa nie ponosiła wydatków na ten cel.

Wydatki na obsługę długu zaplanowano na podstawie zawartych umów kredytowych tj. kredytu długoterminowego zaciągniętego w roku 2013 kwocie 1.884.721,00 złotych na spłatę wcześniej zaciągniętych zobowiązań, oraz na sfinansowanie planowanego deficytu budżetu, zaciągniętego w 2014 roku kredytu długoterminowego w kwocie 2.201.220,58 złotych z przeznaczeniem na sfinansowanie planowanego deficytu budżetu w 2014 roku i spłatę wcześniej zaciągniętych zobowiązań z tytułu zaciągniętych kredytów i pożyczek, kredytu zaciągniętego w 2015 roku w Banku Spółdzielczym Głogów Małopolski Oddział Markowa w wysokości 2.210.702,00 złotych z przeznaczeniem na spłatę wcześniej zaciągniętych zobowiązań z tytułu zaciągniętych kredytów i pożyczek oraz na finansowanie planowanego na 2015 rok deficytu budżetu, z roku 2018 kredytu długoterminowego w kwocie 2.494.221,64 złotych zaciągniętego w Banku Spółdzielczym Głogów Małopolski Oddział Markowa z przeznaczeniem na spłatę wcześniej zaciągniętych zobowiązań z tytułu zaciągniętych kredytów i pożyczek, pożyczki zaciągniętej w latach 2021-2023 z Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w kwocie ogólnej 2.569.053,69,00 złotych zaciągniętej na realizację przedsięwzięcia „Budowa sieci wodociągowej w m. Tarnawka i Husów etap V”, zaplanowanego do zaciągnięcia w grudniu 2023 roku kredytu długoterminowego na spłatę wcześniej zaciągniętych zobowiązań z tytułu kredytów i pożyczek w kwocie - 1.057.221,00 złotych oraz zaplanowanego na 2024 rok kredytu długoterminowego w kwocie 7.830.000,00 złotych z przeznaczeniem na sfinansowanie planowanego deficytu budżetu w kwocie 6.800.000,00 oraz na spłatę wcześniej zaciągniętych zobowiązań z tytułu zaciągniętych kredytów i pożyczek bankowych w kwocie 1.030.000,00 złotych.

Nie planuje się wydatków z tytułu udzielonych poręczeń w związku z tym, iż na 2024 rok poręczeń mających swoje źródło w planie wydatków budżetowych nie planuje się udzielać innym jednostkom.

W wykazie przedsięwzięć na 2024 rok planuje się :

- „Budowa Centrum Opiekuńczo-Mieszkalnego w Markowej” przedsięwzięcie zaplanowane do realizacji w latach 2023 - 2025 na ogólną kwotę wydatków 4.060.922,58 złotych z tego: w roku 2024 w kwocie – 3.253.698,22 złotych, w roku 2025 w kwocie – 708.332,36 złotych.
- „Rozbudowa i przebudowa oczyszczalni ścieków w Markowej – etap II” przedsięwzięcie zaplanowano do realizacji w latach 2023 - 2024 na ogólną kwotę wydatków 14.847.945,00 złotych z tego: w roku 2024 w kwocie -14.105.547,75 złotych.

- „Przebudowa, rozbudowa remont (konserwacja i restauracja) zabytkowego budynku Domu Ludowego oraz przebudowa budynku Centrum Kultury w Markowej etap II” przedsięwzięcie zaplanowane do realizacji na lata 2023-2024 na ogólną kwotę wydatków – 4.848.578,75 złotych, w tym w roku 2024 w kwocie – 905.510,00 złotych.

Przychody budżetowe

W Wieloletniej Prognozie Finansowej na 2024 rok planuje się przychody budżetu w kwocie 8.230.000,00 złotych, w tym : z długoterminowych kredytów i pożyczek na spłatę wcześniej zaciągniętych zobowiązań z tytułu zaciągniętych kredytów i pożyczek w kwocie – 1.030.000,00 złotych, na finansowanie planowanego deficytu budżetu w kwocie – 6.800.000.000,00 złotych. Zaplanowano również przychody z tytułu wolnych środków w kwocie 400.000,00 złotych, które planuje się wykonać z rozliczenia budżetu za 2023 rok. Zaplanowano je tak aby można było spełnić relację wynikającą z art.242 ustawy o finansach publicznych.

Rozchody

Spłatę długu tj. rozchody budżetu zaplanowano na podstawie dokonanej analizy treści zawartych umów kredytowych i pożyczkowych i zawartych w nich harmonogramów spłat wymagalnych rat kredytów zaciągniętych w latach 2013 – 2018 oraz w latach 2021-2022. W w/w prognozie planuje się spłatę następujących kredytów i pożyczek: spłatę kredytu długoterminowego zaciągniętego w roku 2014 w Banku Spółdzielczym Głogów Młp. Oddział Markowa na finansowanie planowanego deficytu budżetu w kwocie 2.201.220,58 złotych planowanego do spłaty w latach 2017-2026. **Planowana kwota spłaty w 2024 roku – 540.000,00 złotych**, z tego 150.000,00 złotych zaplanowana wcześniejsza spłata z roku 2025. Spłata kredytu zaciągniętego w 2015 roku w Banku Spółdzielczym Głogów Młp. Oddział Markowa w kwocie 2.210.702,00 złotych z przeznaczeniem na spłatę wcześniej zaciągniętych kredytów i pożyczek oraz na finansowanie planowanego deficytu budżetu - planowana spłata przypada na lata 2018-2027. **Kwota do spłaty w roku 2024 – 200.000,00 złotych**. Spłata kredytu długoterminowego zaciągniętego w 2018 roku w Banku Spółdzielczym Głogów Małopolski Oddział Markowa z przeznaczeniem na spłatę wcześniej zaciągniętych zobowiązań z tytułu kredytów i pożyczek oraz na finansowanie planowanego deficytu budżetu w kwocie 2.494.221,64 złotych, spłata tego kredytu planowana jest na lata 2019-2030. **Kwota do spłaty w 2024 roku wynosi 140.000,00 złotych**.

Zaciągnięta w roku 2021,2022 i 2023 roku pożyczka w Narodowym Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w kwocie **2.569.053,69 złotych** na finansowanie kosztów realizacji przedsięwzięcia pn. Budowa sieci wodociągowej w m. Tarnawka i Husów – etap V’ zaplanowana została do spłaty w latach 2023-2032. **Kwota do spłaty w 2024 roku wynosi – 100.000,00 złotych**. Spłata kredytu długoterminowego zaplanowanego na 2023 rok w kwocie - 1.057.221,00 złotych na finansowanie spłaty wcześniej zaciągniętych kredytów i pożyczek bankowych, zaplanowana spłata na lata 2024 – 2034. **Kwota do spłaty w 2024 roku wynosi – 50.000,00 złotych**.

Planowany na 2024 rok długoterminowy kredyt bankowy w kwocie 7.830.000,00 złotych z przeznaczeniem na sfinansowanie deficytu budżetu oraz na spłatę wcześniej

zaciągniętych kredytów i pożyczek bankowych zaplanowano do spłaty w ratach kwartalnych w latach 2025-2036 tj. 12 lat.

Planowana kwota rozchodów w roku 2024 ujęta w WPF wynosi **1.030.000,00 złotych**.

Wynik budżetu.

Kolumna 3 prognozy pn. „Wynik budżetu” jest różnicą pomiędzy kolumną 1 „Dochody ogółem”, w tym podzieloną na część dochodową bieżącą i majątkową ze szczególnym uwzględnieniem dochodów ze sprzedaży majątku, a kolumną 2 „Wydatki ogółem”, jako suma wydatków majątkowych i wydatków bieżących. Wynik budżetu wskazuje na przyjętą konstrukcję założeń planowania budżetowego danego roku. Przyjęcie w zakresie korelacji dochodów do wydatków ogółem określa budżet z zaplanowanym deficytem, który musi zostać zabezpieczony w formie przychodów (kredyty bankowe lub nadwyżka z lat ubiegłych i wolne środki) lub z zaplanowaną nadwyżką budżetową, wolnymi środkami budżetu, które jako przychody budżetowe w latach kolejnych związane będą w przyjętych założeniach ze spłatą zaciągniętych w latach poprzednich kredytów i pożyczek długoterminowych. Na rok 2024 zaplanowano deficyt budżetu w kwocie 7.200.000,00 złotych. W projektowanym budżecie gminy na 2024 rok nie udało się sfinansować wydatków bieżących dochodami bieżącymi. W zaplanowanym budżecie wykazano deficyt operacyjny w kwocie - 363.017,24 złotych. Powodem ujemnej relacji jest niski poziom dochodów bieżących takich jak udziały w podatku dochodowym od osób fizycznych, od osób prawnych, oraz z tytułu subwencji oświatowej i wysoki poziom inflacji.

Po skorygowaniu deficytu przychodami o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt. 5,6,7,8 ustawy o finansach publicznych którymi na podstawie art. 242 ust. 1 oraz art. 2 i art. 6 ustawy z dnia 15 września 2022 r. o zmianie ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego oraz niektórych innych ustaw można w latach 2023-2025 równoważyć wydatki bieżące przekraczające dochody bieżące budżetu relacja wynosi (+) 36.982,76 złotych. Przychody zaplanowane celem zrównoważenia wydatków bieżących zaplanowane w projekcie uchwały budżetowej i projekcie wieloletniej prognozy finansowej to wolne środki przewidziane do wykonania z rozliczenia budżetu 2023 roku.

Finansowanie deficytu budżetu

Celem dla którego jednostka samorządu terytorialnego może zaciągać zobowiązania, jest planowany deficyt budżetowy, który zgodnie z art. 217 ust.1 ustawy o finansach publicznych stanowi ujemną różnicę pomiędzy dochodami a wydatkami budżetu. Jest to założenie, że w zaplanowanym budżecie rocznym nie uda się sfinansować kwoty wydatków przewyższających dochody ze środków własnych, w związku z czym należy znaleźć inne źródła - najczęściej o charakterze dłużnym. Można stwierdzić, że zasadniczą przyczyną zaciągania przez jednostki samorządu terytorialnego kredytów i pożyczek jest brak w budżetach wystarczających środków na sfinansowanie planowanych do realizacji celów i zadań. Pokrycie planowanego deficytu budżetu ze źródeł dłużnych jakimi są kredyty i pożyczki oraz emisja papierów wartościowych ma wpływ na kwotę długu jednostki .

W Wieloletniej Prognozie Finansowej na 2024 rok zaplanowano deficyt budżetu

w kwocie 7.200.000,00 złotych, który zostanie sfinansowany przychodami z długoterminowych kredytów i pożyczek bankowych w kwocie 6.800.000,00 złotych, oraz z wolnych środków w kwocie 400.000,00 jakie przewiduje się, że wystąpią z rozliczenia budżetu na koniec roku 2023. Zaplanowano również kredyty i pożyczki w kwocie 1.030.000,00 złotych na spłatę wcześniej zaciągniętych zobowiązań z tytułu zaciągniętych kredytów i pożyczek.

Kwota długu, sposób jego sfinansowania i relacja o której mowa w art. 243 ustawy o finansach publicznych.

Kolumna 6 prognozy pokazuje kwotę stanowiącą wartość długu określonego na koniec każdego roku, który jest wynikiem działania: dług z poprzedniego roku + zaciągany nowy dług – spłata długu. Stan zadłużenia Gminy na koniec 2024 roku wynosić będzie 14.066.916,22 złotych i będzie stanowił 25,21 % planowanych dochodów ogółem. Sposób finansowania długu – przyjmuje się, że dług (jego spłata) jest finansowana w pierwszej kolejności z nadwyżki budżetowej, wolnych środków, spłacanych pożyczek oraz nadwyżki z lat ubiegłych z tym, że w przypadku planowania pożyczek do udzielenia, wielkości te przeznacza się na finansowanie długu w wartości pomniejszonej o wielkość przewidywanych do udzielenia pożyczek. W następnej kolejności dług finansuje się nowo zaciąganym długiem .

Kolumna 8.1, 8.2 i 8.3 prognozy związana jest z planowaną łączną kwotą spłaty zobowiązań i stanowi obliczenie (ujęte w formie %) dla danego roku wskaźnika obciążeń budżetu spłatami rat kredytów i pożyczek oraz wykupu papierów wartościowych + odsetki .

W kol. 5.1. zostały wykazane kwoty spłat rat kapitałowych kredytów i pożyczek w poszczególnych latach ich spłaty. W kol. 2.1.3 wykazane są wydatki na obsługę długu w poszczególnych latach spłaty kredytów i pożyczek..

Spłata zobowiązań z tytułu zaciągniętych kredytów i pożyczek długoterminowych będzie wynosić w roku 2024 - 1.030.000,00 złotych, z tytułu odsetek od zaciągniętych kredytów i pożyczek 600.000,00 złotych i stanowić będzie – 5,35 % .

W kol. 8.3 został obliczony dopuszczalny wskaźnik spłaty zobowiązań określony w art. 243 ustawy o finansach publicznych liczony w oparciu o plan trzeciego kwartału roku poprzedzającego pierwszy rok prognozy (wskaźnik ustawowy w oparciu o średnią arytmetyczną z poprzednich lat) który wynosi - 13,65 %.

W kolumnie 8.4 i 8.4.1 została pokazana informacja o spełnieniu wskaźnika spłaty zobowiązań określonego w art. 243 ustawy o finansach publicznych ujęta w formie jej spełnienia (TAK) lub nie spełnienia (NIE) w poszczególnych latach objętych prognozą stanowiącym o wartości spełnienia lub braku spełnienia niniejszego wskaźnika. Jest to wobec tego bardzo istotna pozycja prognozy na gruncie obligujących jednostki samorządu terytorialnego do nowych rozwiązań w zakresie możliwości zaciągania długu, monitorująca i pokazująca stan finansów gminy.

W latach 2024-2036 w Wieloletniej Prognozie Finansowej Gminy Markowa pokazane jest, że relacja ta została spełniona, przy planowaniu, że spłata kredytu w kwocie 150.000,00 złotych zaplanowana na 2025 rok będzie przeniesiona do spłaty na rok 2024 zgodnie z zapisami paragrafu 6 umowy kredytu długoterminowego Nr ZP.272.6.2024 zawartej w dniu 19.12.2014 r. z Bankiem Spółdzielczym Głogów

Małopolski („1. Strony dopuszczają możliwość spłaty całości lub części kredytu przed terminami określonymi w paragrafie 5 niniejszej umowy, oprocentowanie liczone będzie wówczas za okres faktycznego korzystania z kredytu.” 2. W takim przypadku Kredytobiorca powiadamia Bank o zmianie sposobu spłaty co najmniej 7 dni przed planowanym terminem wcześniejszej spłaty”)

Wskaźniki w poszczególnych latach kształtują się następująco : w roku 2024 wskaźnik planowanej łącznej kwoty spłaty – 5,35%, przy maksymalnym wskaźniku – 13,65 %, w roku 2025 - wskaźnik planowanej łącznej kwoty spłaty – 5,92 %, przy maksymalnym wskaźniku – 6,20 %, w roku 2026 - wskaźnik planowanej łącznej kwoty spłaty – 7,00 %, przy maksymalnym wskaźniku – 10,47 %, w 2027 r. - wskaźnik planowanej łącznej kwoty spłaty – 6,46 % przy maksymalnym wskaźniku – 10,11 %, w 2028 roku - wskaźnik planowanej łącznej kwoty spłaty – 6,27 %, przy maksymalnym wskaźniku – 9,62 %, w 2029 roku - wskaźnik planowanej łącznej kwoty spłaty – 5,36 %, przy maksymalnym wskaźniku – 7,85 %, w roku 2030 wskaźnik planowanej łącznej kwoty spłaty – 5,02 %, przy maksymalnym wskaźniku – 7,14 %, w roku 2031 wskaźnik planowanej łącznej spłaty – 4,47 %, przy maksymalnym wskaźniku 8,52 %, w roku 2032 wskaźnik planowanej łącznej spłaty – 3,79 %, przy maksymalnym wskaźniku 9,90 %. w roku 2033 wskaźnik planowanej łącznej spłaty – 2,76 %, przy maksymalnym wskaźniku 10,25 %, w roku 2034 wskaźnik planowanej łącznej spłaty – 2,47 %, przy maksymalnym wskaźniku 10,29 %, w 2035 wskaźnik planowanej łącznej spłaty – 3,23 %, przy maksymalnym wskaźniku 10,23 %, w roku 2036 wskaźnik planowanej łącznej spłaty – 2,74 %, przy maksymalnym wskaźniku 10,09 %,

W zaprezentowanej Wieloletniej Prognozie Finansowej Gminy Markowa na lata 2024 – 2036 relacja, o której mowa w art. 243 ustawy o finansach publicznych została spełniona.

WÓJT
Miroslaw Mac